

TANTÁRGYI TEMATIKA

Tantárgy neve: Komplex textológiai elemzés	Tantárgy Neptun kódja(i): BTMMN709 (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
	Tantárgyfelelős intézet: ME BTK Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet
	Tantárgyelem: K (K: kötelező, KV: kötelezően választható, SZV: szabadon választható)
Tárgyfelelős (név, beosztás): Mózesné Kabán Annamária egyetemi docens	
Tantárgyi egység: Komplex textológiai elemzés	
Tantárgyi egység Neptun kódja: BTMMN709 (E Neptun kód a nappali képzésre vonatkozik. A levelező képzés Neptun kódjában a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)	
Javasolt félév: 3. (A szak keresztféléves meghirdetésben nem indul, így páratlan szám mindig őrszi, páros szám tavaszi félévet jelent.)	Előfeltétel: nincs (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
Óraszám/hét: 1 szeminárium, 2 konzultáció (A nappali képzés heti óraszámja 15 héten át. A levelező képzések féléves óraszámja a nappali tagozatos féléves órázámának mindig az egyharmada: heti 1 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 5, heti 2 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 10 stb.)	Számonkérés módja (a/gy/k/b): gyakorlati jegy (A teljesítés követelményeit lásd alább a <i>Félévközi számonkérés</i> ill. az <i>Értékelés</i> pontoknál.)
Kreditpont: 2	Tagozat: nappali (A tantárgy és a tantárgyi egység adatai és követelményei azonosak a levelező tagozaton is, egyedül a Neptun kód különbözik.)
Tantárgyi egység feladata és célja (3–4 mondatban összefoglalva): A tantárgy célja a szövegtan és stilisztika szakirányt választó magyar nyelv és irodalom mesterszakos hallgatók megismertetése a szövegelemzés főbb kurrens módszereivel. A hallgatók a tantárgy keretében megismerkednek a szövegelemzési eljárások elméleti keretével, majd az elméleti alapozásra építve különböző típusú szövegek elemzéseit, így szépirodalmi, retorikai, publicisztikai és hétköznapi szövegek elemzéseit alkotják a főbb témákat. A szemiotikai és a generatív megközelítések figyelembevételével elsősorban az újabb kognitív nyelvészet, valamint a funkcionális nyelvtanok eredményeire építünk.	
Tantárgyi egység tematikus leírása 12–15 heti bontásban: <ol style="list-style-type: none"> 1. A szöveg szemiotikai megközelítése 2. A szöveg pragmatikai meghatározói 3. A szöveg szemantikai megközelítése 4. A szöveg grammatikai formái 5. Kognitív szempontú megközelítések 6. A szövegvilág, a tér és az idő jelölése a szövegben 7. A szövegértelem mezoszintjének nyelvtani formái 8. A szövegértelem mikroszintjének nyelvtani formái 9. Nézőpont és szövegszervező stratégiák 10. Intertextualitás 11. Multimedialitás 12. Különböző típusú szövegek komplex elemzése 13. Szépirói szövegek komplex elemzése 14. Tudományos szövegek komplex elemzése 15. Publicisztikai szövegek komplex elemzése 	

Félévközi számonkérés módja (prezentáció, zárthelyi dolgozat, szemináriumi dolgozat beadása stb.):

Szemináriumi dolgozat

Prezentáció, szemináriumi dolgozat, előadás

Értékelése (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok stb.): SZ

A kód jelentése:

A = a tantárgy aláírással zárul, amelyben kétfokozatú az értékelés (nem megfelelt, megfelelt). A hallgató legfeljebb az óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás nem szereshető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támogatott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen.

K = a tantárgy kollokviummal zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). Az előadások óraszámának legalább 60%-án kötelező a hallgató részvétele, amit szereshető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támogatott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen. A szemináriumhoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), legfeljebb akkora számban, mint a tantárgyi egység kreditpontszáma.

Amennyiben az előadáshoz zárthelyi dolgozat(ok) társul(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a kollokviumon is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

SZ = a tantárgy gyakorlati jeggyel zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). A hallgató legfeljebb a szemináriumi óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás és a gyakorlati jegy nem szereshető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támogatott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen. A szemináriumhoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a beadott szemináriumi dolgozatában is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

KSZ = a tantárgy kollokviummal és gyakorlati jeggyel záruló tantárgyi egysége(ke)t egyaránt tartalmaz. Az előbbiekre a K, az utóbbiakra az SZ kódnak megfelelő értékelés vonatkozik.

Kötelező irodalom, a tantárgyi egység egészéhez (legalább 3 irodalmi tétel, lehetőleg 1 idegen nyelvű) vagy 12–15 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

- BALÁZS János, *A szöveg*, Bp., Gondolat, 1985.
- BÉKÉSI Imre, *Osztatlan filológia: Nyelvészeti-irodalmi tanulmányok*, Szeged, Tiszatáj Alapítvány, 2001 (Tiszatáj könyvek).
- BENCZE Lóránt, *Mikor, miért, kinek, hogyan I/1–2*, Zsámbék, Corvinus Kiadó, 1996 (A hét szabad művészet könyvtára).
- DIJK, Teun A. van, *Text and context. Exploration in the semantics and pragmatics of discourse*. Longman, London, 1977.
- FÓNAGY Iván, *A költői nyelvről*, Bp., Corvina, é. n.
- PÉTER Mihály, *Nyelv, stílus, költői beszéd: Válogatott tanulmányok*, Bp., Tinta Könyvkiadó, 2005.
- KABÁN Annamária, *Szövegek színeváltozása: Szórend és értékszerkezet*, Miskolc, Bíbor Kiadó, 2005.
- PETŐFI S. János, BENKES Zsuzsa, *Elkallódni, megkerülni: Versek kreatív megközelítése szövegtani keretben*, Veszprém, 1992.
- SZABÓ Zoltán, *Stilisztika és szövegnyelvészet*, Bp., Nemzeti Tankönyvkiadó, 1988.
- SZIKSZAINÉ Nagy Irma, *Szövegértés – szövegelemzés – szövegalkotás: Szövegtani gyakorlatok*, Bp., Osiris Kiadó, 2001 (Gyakorlókönyvek).

Ajánlott irodalom, a tantárgyi egység egészéhez (legalább 3 irodalmi tétel, lehetőleg 1 idegen nyelvű) vagy 12–15 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

- HANKISS Elemér, *Az irodalmi mű mint komplex modell*, Bp., Magvető Kiadó, 1985.
- KANYÓ Zoltán, *Szövegelmélet és irodalomelmélet*, Bp., Akadémiai, 1976 (Általános Nyelvészeti Tanulmányok, XI), 167–181.
- KELEMEN János, *Szöveg és jelentés*, Bp., Akadémiai, 1976 (Általános Nyelvészeti Tanulmányok, XI), 183–196.
- Lux, Friedemann, *Text, Situation, Textsorte*, Narr, Tübingen, 1981.
- *Hol tart ma a stilisztika?: Stíluselméleti tanulmányok*, szerk. SZATHMÁRI István, Bp.,

Nemzeti Tankönyvkiadó, 1996.

- SZATHMÁRI István, *A magyar stilisztika a kezdetektől a XX. század végéig*, Bp., Tinta Könyvkiadó, 2005.